

Pressmeddelande

29 oktober 2020

Veckopeng – ett bra sätt att lära barn om pengars värde

Sju av tio barn får vecko- eller månadspeng och många föräldrar har kommit överens med sina barn om vad pengarna ska användas till. Bråk om pengar är vanligare när föräldrar utöver vecko- eller månadspengen ger barnet extrapengar. En av tre föräldrar har också någon gång dragit in hela eller delar av vecko- eller månadspengen. Det visar en undersökning gjord av Kantar-Sifo på uppdrag av Swedbank och sparbankerna.

En majoritet av barnen i Sverige får vecko- eller månadspeng. De flesta går över till månadspeng i elva-tolvårsåldern. Utöver vecko- och månadspeng får drygt åtta av tio barn extrapengar. Konflikter är vanligare i familjer där barnen får extrapengar utöver den ordinarie vecko- eller månadspengen.

- Det är bra att föräldrar ger sina barn vecko- och månadspeng. Det lär barnen att hushålla med begränsade resurser och förstå pengars värde. Men det är också viktigt att lära barnen att när pengarna är slut, är pengarna slut. Annars är risken stor att barnen tror att pappa eller mamma är levande bankomater, säger Arturo Arques, Swedbank och sparbankernas privatekonom.

Barnen är duktiga på att spara

Tre av fyra barn sparar en del av pengarna. En av tre sparar alltid en del av sin vecko- eller månadspeng. Åldern verkar ha en liten betydelse för om barnet sparar eller inte.

- Det är glädjande att så många barn mer eller mindre regelbundet sparar en del av sin vecko- eller månadspeng. Det är en vana som barnen kommer att få stor nytta av den dagen de flyttar hemifrån och ska stå på egna ben, säger Arturo Arques.

Otydliga regler kan skapa konflikter om pengar

Drygt hälften av familjerna har inga bestämda regler för att vecko- eller månadspengen ska betalas ut till barnet, men en av tre föräldrar har någon gång dragit in hela eller delar av vecko- eller månadspengen. En av tre föräldrar har heller inte kommit överens med barnet om vad pengarna ska gå till. Det kan bli en grogrund för konflikter.

- Ett sätt att minimera risken för konflikter är att ha tydliga regler för vad som gäller. Kom överens med barnet vad hen förväntas betala själv, varför man får månadspeng och villkora gärna en del av månadspengen med att barnet sparar en del av pengarna. Då tror jag att man minskar risken för konflikter och lär barnen att hushålla med sina pengar, säger Arturo Arques.

Viktigt att prata om ekonomi med barn

Åtta av tio föräldrar tycker att det är viktigt att barnen lär sig om pengars värde och att hushålla med begränsade resurser. Sex av tio föräldrar uppger också att de pratar ibland eller ofta med sitt barn om pengar och ekonomi. Det är vanligare bland mammor att prata ekonomi med barnen.

Tabeller inklusive statistik på hur mycket barn får i månadspeng i olika åldrar finns att läsa i bilaga.

För mer information:

Arturo Arques, privatekonom, tfn 072-242 99 62
Madelén Falkenhäll, senioranalytiker, tfn 076-790 16 38

www.swedbank.se/arturosblogg
www.swedbank.se/privatekonomi

Prata pengar med barn – tips och råd från Swedbank och sparbankerna

- Ge barnen vecko- eller månadspeng som de själva får ta ansvar för. På så sätt lär de sig hushålla med pengar och förstå pengars värde.
- Kom tillsammans överens om vad vecko- eller månadspengen ska räcka till för att undvika bråk om pengar.
- Lär barnen att det är bra att spara först och konsumera sedan. Uppmuntra att spara en del av vecko- eller månadspengen och förklara att sparade pengar ger möjligheter att göra något roligt eller köpa något lite längre fram. Det gör även att man klarar oförutsedda utgifter bättre och får en tryggare ekonomi.
- En del barn har problem med övergången från veckopeng till månadspeng. Prova då att ge pengar varannan vecka.
- Ha en stående överföring till barnens konto så riskerar du inte att glömma att ge dem vecko- eller månadspeng.
- Försök att prata enkelt och lustfyllt med barn och unga om ekonomi. Ta gärna hjälp av appar eller spel. Om de tycker att det är roligt och intressant blir de förhoppningsvis intresserade!
- Prata om vad saker kostar, till exempel mat och kläder. I takt med att de blir äldre kan man prata om att man i ett hushåll får räkningar att betala varje månad, och hur fördelningen mellan fasta kostnader som bostad och mat och nöjen som restaurangbesök och resor ser ut.
- Berätta hur man gör en budget för att ha koll på hur mycket pengar man får in och hur mycket pengar som går ut.
- När barnet är moget ge hen tillgång till digitala banktjänster. Var tydlig med att bankkort, koder eller personliga bankkuppigheter aldrig ska lämnas ut till andra.
- Förklara för barnen vilka risker som finns med snabblån och konsumentkrediter och vad som kan hända om man inte har råd att betala.

Bilaga. Tabeller

Får ditt barn regelbundet veckopeng eller månadspeng?

	Total	7-9 år	10-12 år	13-15 år	16-18 år
Ja, veckopeng	15%	24%	20%	11%	4%
Ja, månadspeng	47%	10%	42%	68%	69%
Ja, men vi glömmer att ge ibland	8%	14%	12%	5%	2%
Nej	30%	52%	25%	16%	24%

Hur mycket får ditt barn i veckopeng/månadspeng per månad?

	Total	7-9 år	10-12 år	13-15 år	16-18 år
Upp till 200 kronor/månad	43%	92%	74%	21%	5%
201-500 kronor/månad	29%	4%	22%	53%	23%
501-1000 kronor/månad	12%	1%	1%	17%	24%
1001 + kronor/månad	15%	2%	1%	8%	46%
Tveksam/vet ej	1%	1%	2%	1%	1%

Händer det att du eller annan vårdnadshavare ger barnet extrapengar utöver det barnet redan får i månadspeng eller veckopeng?

	Total	7-9 år	10-12 år	13-15 år	16-18 år
Ja, varje vecka	13%	9%	9%	17%	14%
Ja, varje månad	22%	11%	25%	24%	26%
Ja, någon gång ibland	47%	41%	52%	46%	49%
Nej, sällan eller aldrig	18%	38%	14%	14%	11%
Ja (summering)	82%	62%	86%	86%	89%

Har ni bestämda regler för att veckopengen/månadspengen ska betalas ut till barnet?

	Total	7-9 år	10-12 år	13-15 år	16-18 år
Ja	44%	57%	49%	42%	31%
Nej	52%	39%	46%	54%	65%
Tveksam/vet ej	4%	4%	5%	4%	4%

Har du och ditt barn kommit överens om ungefär vad veckopengen/månadspengen ska användas för och räcka till?

	Total	7-9 år	10-12 år	13-15 år	16-18 år
Ja	63%	45%	59%	69%	72%
Nej	34%	51%	36%	28%	27%
Tveksam/vet ej	3%	3%	4%	3%	1%

Har du dragit in veckopengen/månadspengen för ditt barn någon gång?

	Total	7-9 år	10-12 år	13-15 år	16-18 år
Ja, hela	12%	18%	13%	11%	9%
Ja, delar av den	21%	20%	22%	22%	19%
Nej	65%	59%	62%	66%	70%
Tveksam, vet ej	2%	3%	2%	0%	2%
Ja – ibland + alltid	33%	37%	36%	34%	28%

Sparar ditt barn hela eller delar av sin veckopeng/månadspeng?

	Total	7-9 år	10-12 år	13-15 år	16-18 år
Ja, ibland	42%	52%	46%	32%	43%
Ja, alltid	33%	39%	29%	34%	32%
Nej, sällan eller aldrig	23%	8%	23%	31%	23%
Tveksam, vet ej	2%	1%	3%	3%	2%
Ja – ibland + alltid	75%	90%	75%	66%	74%

På vilket sätt får ditt barn pengar för att köpa det barnet vill ha?

	Total	7-9 år	10-12 år	13-15 år	16-18 år
Mitt barn får pengar vid behov av mig eller annan vårdnadshavare	44%	37%	53%	54%	44%
Jag eller annan vårdnadshavare betalar direkt för det mitt barn vill ha/behöver istället för att ge veckopeng/månadspeng	60%	71%	62%	58%	33%
Mitt barn sparar själv pengar som barnet får från familj och släkt vid exempelvis födelsedagar	38%	42%	46%	25%	32%
Mitt barn tjänar ihop sina egna pengar genom att hjälpa till i hemmet	17%	19%	28%	12%	7%
Mitt barn tjänar sina egna pengar genom extra arbete utanför hemmet	10%	2%	4%	13%	33%
Annat sätt	6%	2%	3%	2%	24%
Tveksam/vet ej	1%	0%	2%	3%	2%

Bråkar ni eller uppstår det konflikter om pengar mellan dig och ditt barn?

	Total	7-9 år	10-12 år	13-15 år	16-18 år
Ja, det uppstår ofta konflikter om pengar	1%	1%	0%	1%	2%
Ja, det uppstår ibland konflikter om pengar	22%	15%	26%	28%	19%
Nej, det uppstår inte konflikter om pengar	76%	83%	72%	71%	79%
Tveksam, vet ej	1%	1%	1%	0%	0%
Ja – det uppstår konflikter (summering)	23%	15%	27%	29%	21%

Vad av nedan stämmer in på dig och ditt barn?

	Total	7-9 år	10-12 år	13-15 år	16-18 år
Mitt barn tjarar ibland om att få extrapengar eller om att få köpa saker	19%	23%	25%	17%	2%
Jag pratar ibland eller ofta med mitt barn om pengar och ekonomi	61%	61%	62%	60%	60%
Jag pratar sällan eller aldrig med mitt barn om pengar och ekonomi	6%	5%	7%	5%	7%
Det känns viktigt att mitt barn lär sig om pengars värde och att hushålla med resurser	82%	86%	82%	77%	83%
Jag önskar att mitt barn får lära sig mer om hur man hanterar sin ekonomi	31%	34%	35%	31%	23%
Ingen av ovan	1%	0%	0%	2%	1%

Hur mycket får ditt barn i veckopeng/månadspeng per månad?

Ålder i år	Veckopeng*	Månadspeng*
7	20	
8	25	
9	30	
10	30	
11	40	160
12		200
13		250
14		400
15		500
16		1000
17		1020
18		1000

*Medianvärde angivet i kronor

Händer det att du eller annan vårdnadshavare ger barnet extrapengar utöver det barnet redan får i månadspeng eller veckopeng?

Ja (summering) Nej, sällan eller aldrig

Bråkar ni eller uppstår det konflikter om pengar mellan dig och ditt barn?

Ja, det uppstår ofta konflikter om pengar	1%	0%
Ja, det uppstår ibland konflikter om pengar	28%	19%
Nej, det uppstår inte konflikter om pengar	70%	79%
Tveksam, vet ej	0%	2%
Ja – det uppstår konflikter (summering)	29%	19%
<i>Antal respondenter</i>	592	127